

MUUTOSTALOUSARVIO III 2025

Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimiala

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Elämäntarkkailulautakunta 17.12.2025

Sisällysluettelo

1	Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialan muutostalousarvio	1
1.1	Tekniset siirrot.....	1
1.2	Määrärahamuutokset	1
1.3	Muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tulo- ja menoarvioihin	2
1.4	Toimialan muutostalousarvio	3

1 Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialan muutostalousarvio

Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden muutostalousarvio sisältää teknisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta toimintakatteeseen. Lisämäärärahaesitys koskee vammaispalveluiden talouden ennusteeseen sisältyviä määrärahaylityksiä.

1.1 Tekniset siirrot

Toimialalla on seurattu talouden kehitystä talousarvion ja tilinpäätöksen 2024 sekä vuoden 2025 tammi-lokakuu tuloslaskelman toteumien suhteen. Niiden perusteella on mahdollista siirtää toimialan sisällä henkilöstökulujen määrärahaa palveluiden ostoihin ja tiliryhmän ”aineet, tarvikkeet ja tavarat” määrärahaa avustuksiin sekä muihin toimintakuluihin.

1.2 Määrärahamuutokset

Määrärahamuutoksena esitetään toimintatuottojen laskemista yht. 0,9 M€:lla. Maksutuottoihin ”Muut sosiaalitoimen maksut” tilille oli budjetoitu virheellisesti ateriamaksutuottoja, jotka ovat talousarviossa ja toteumissa myyntituottoja. Tilinpäätösennusteen mukaan asuntojen vuokratuotot eivät myöskään toteudu talousarvion mukaisina.

Talousarviossa arvioitiin riskeinä ylityksiä vammaispalvelujen ostoissa. Tilinpäätösennusteen perusteella palvelujen ostoissa määrärahojen ylitysennuste (7,0 M€) on erityisesti vammaispalveluiden henkilökohtaisen avun ja erityisen tuen, asumisen tuen sekä asumis- ja laitospalveluiden ostoissa. Lisäksi vammaispalveluiden työvoiman vuokraus on ylittämässä talousarvion merkittävästi. Myös lastensuojelun asiakaspalveluiden ostojen osalta ennustetta on jouduttu heikentämään. Laskutuksen epätasaisuus ja kuukausittainen vaihtelu ovat vaikeuttanut ennusteen tekemistä. Oman lastensuojelulaitoksemme Mäkikujan tulipalo on johtanut siihen, että vastaanotto-osastolta on väliaikaisesti 4 paikkaa pois käytöstä. Tämä tarkoittaa sitä, että osalle kiireellisesti sijoitetuista joudutaan ostamaan sijoituspaikka.

Toimialan lisämäärärahaesitykset ovat yhteensä 7,9 M€.

Talousarvion laadinnan yhteydessä suunniteltiin sopeuttamistoimia talousraamiin pääsemiseksi, jotka toteutuvat asteittain talousarviovuoden aikana. Näistä oli kuitenkin talousarvioon laitettu säästöt jo 1.1.2025 alkaen. Esimerkiksi omaishoidon tukien maksuluokkien muutoksiin perustuvat

säästöt toteutuvat täysimääräisinä vasta toukokuusta 2025 alkaen. Myös henkilökohtaisen avun asiakkaiden siirtoon uuden puitesopimuksen mukaisille toimijoille on mennyt puoli vuotta. Samaan aikaan henkilökohtaisen avun asiakasmäärä on kasvanut samoin kuin muut asumisen tuen palvelut ja kasvu selittyy uuden voimaan astuneen vammaispalvelulain myötä tulleilla muutoksilla. Lain mukaan vammaisen henkilön asumisen ensisijaisena järjestämistapana on kotiin vietävä palvelu, joka toteutetaan suurelta osin henkilökohtaisen avun palveluna. Uusien sopimusten taloudelliset vaikutukset alkavat näkyä kuluvan vuoden jälkimmäisellä puoliskolla.

Alkuvuoden aikana on onnistuttu vähentämään raskaan ympärivuorokautisen asumispalvelun ostopalvelun käyttöä. Kaksi asiakasta on siirtynyt hyvinvointialueen omaan asumispalveluysikköön ja yksi asiakas vuorokausihinnaltaan edullisempaan ostopalveluysikköön. Näiden muutosten taloudellinen vaikutus syyskuun alkuun mennessä oli ollut noin 290 000 €. Vaikka raskaan ostopalvelun käyttö on vähentynyt, kokonaisvaikutus ei näy palvelujen määrän laskuna, sillä vammaispalveluihin on tullut uusia asiakkaita, jotka tarvitsevat ympärivuorokautista asumispalvelua ja osa heistä jopa hyvin raskasta laitospalvelua. Lisäksi ostopalvelun hinnankorotukset kuluvalle vuodelle ylittivät talousarvioon varatun raamin.

Työvoiman vuokrauskustannukset ovat ylittyneet vammaispalveluiden omissa asumisen- ja päivätoiminnan yksiköissä. Tämä johtuu alkuvuonna käydyistä TUTA- neuvotteluista sekä siitä, ettei varahenkilöstössä ole ollut riittävästi vammaispalveluiden osaamista ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana. Tilannetta on pyritty korjaamaan vahvistamalla toimintamallia työvoiman joustavasta käytössä eri yksiköiden välillä. Tämän myötä vuokratyövoiman käyttöä on saatu vähennettyä. Lisäksi asumispalveluissa on yhtenäistetty henkilöstömitoitus, minkä seurauksena on voitu vähentää yhteensä kuusi henkilötyövuotta. Työ oman asumisen yksikkökohtaisten erojen tasaamiseksi jatkuu.

1.3 Muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tulo- ja menoarvioihin

Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialan talousarviomuutoksena vähennetään toimintatuottoja 0,9 M€:lla ja korotetaan toimintakuluja 7,0 M€:lla. Talousarviomuutokset heikentävät toimintakatetta 7,9 M€:lla.

Toiminnallisiin tavoitteisiin muutoksilla ei ole vaikutusta.

1.4 Toimialan muutostalousarvio

PERHE-, SOSIAALI- JA VAMMAISPALVELUIDEN TOIMIALA					
	MTA II	Tekniset	Määräraha-	Muutos-	MTA III
Tuloslaskelma (1000 €)	2025	siirrot	esitykset	esitykset yhteensä	2025
Toimintatuotot	16 826	0	-900	-900	15 926
Myyntituotot	8 079	0	1 400	1 400	9 479
Maksutuotot	4 611	0	-1 850	-1 850	2 761
Tuet ja avustukset	992	0	0	0	992
Muut toimintatuotot	3 145	0	-450	-450	2 695
Toimintakulut	-172 796	0	-7 000	-7 000	-179 796
Henkilöstökulut	-64 218	250	0	250	-63 968
Palvelujen ostot	-90 295	-300	-7 000	-7 300	-97 595
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 580	400	0	400	-1 180
Avustukset	-9 584	-300	0	-300	-9 884
Muut toimintakulut	-7 119	-50	0	-50	-7 169
Toimintakate	-155 970	0	-7 900	-7 900	-163 870
Valtion rahoitus	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0
Vuosikate	-155 970	0	-7 900	-7 900	-163 870
Suunnitelman mukaiset poistot	-99	0	0	0	-99
Tilikauden tulos (ennen sisäisiä eriä)	-156 069	0	-7 900	-7 900	-163 969

